

Zadnja činjenica: upravo dok ovo pišem, odvija se u Rimu internacionalni sastanak delegata ekumenskih komisija iz cijeloga svijeta. Prvi je takav sastanak organizirao naš Sekretarijat 1967. godine. Svrha je sastanka bila opća smotra o stanju katoličkoga ekumenskoga rada te izmjena misli o njemu i o aktualnim ekumenskim problemima. Rad i diskusija temelje se na sintetičkom pregledu opširnih izvještaja, koje su pojedine komisije prije nekoliko mjeseci poslale Sekretarijatu. Naravno da je zadnja svrha sastanka orijentiranje za daljnji rad komisija, već prema situaciji u kojoj svaka od njih mora raditi. Time naš Sekretarijat nastoji dati novi doprinos da se sve bolje i svestranije provede u djelo načelo koje je Drugi vatikanski koncil u dekretu o ekumenizmu izrazio ovim riječima: »Briga oko ponovnog uspostavljanja jedinstva spada na cijelu Crkvu, i na vjernike, i na pastire, i tiče se svakog pojedinog prema vlastitoj sposobnosti, bilo u svakidašnjem kršćanskom životu, bilo u teološkim i povijesnim istraživanjima« (br. 5).

Ovaj naš prikaz dostatno pokazuje da Božji Duh jedinstva doista radi u čitavom kršćanskom svijetu na ostvarenju Kristove žarke želje i molitve za jedinstvo svih koji u Njega vjeruju. Na svakom je od nas, kako smo upravo čuli u riječima Koncila, da u tu Kristovu želju i molitvu živo vjerujemo, da slijedimo poticaje Njegova Duha i Njegove Crkve te da molitvom, djelom i žrtvom surađujemo na toj velikoj zadaći.

Ivan Rodić

PROŠLOGODIŠNJE JESENSKO HODOČAŠĆE ZAGREBAČKIH STUDENATA U MARIJU BISTRICU

I opet se sakupiše zagrebački sveučilištarci da pohode Mariju! Jedna nedjelja u listopadu rezervirana je za to. Bilo je to ovaj put 15. listopada. Za razliku od onog proljetnog hodočašća, sada nije padala kiša. To je rezultiralo i dvostruko većim brojem hodočasnika nego prošli put.

Opet ista slika, samo uvećana. Opet zagorski brežuljci preplavljeni pjesmom mladosti i molitvom. Nije važno što nije izgovorena glasno — ona je bila tu, u srcima, a tamo ju je čuo sigurno Onaj kome je i namijenjena.

Ide se na Bisticu! Tamo je Marija — vrelo milosti, nepresušan izvor utjehe. U ovom sumanitom svijetu supercivilizacije, brzine i bijega od sebe, od svijeta, od čovjeka, Ona strši kao vječit svjetionik u tom mraku, kao stalan poziv. I nije čudo što joj mladi ljudi povjerovaše.

Ide se na Bisticu! Ta je rečenica sakupila one koji su još do jučer sjedili, rame uz rame, na fakultetu, u tramvaju, a tek su na putu za Bisticu otkrili da su i jedni i drugi kršćani i da misle jednako. »O, pa i ti si tu!« — bila je

najčešća izreka koju sam slušao za vrijeme hodočašća. I ta rečenica, koliko god bila zabavna, toliko je teška da sili na bezuvjetno i neodgodivo razmišljanje onih koji su za to odgovorni. A odgovorni smo zapravo svi, od najmanjeg do najvećeg. Kako pronaći mladog kršćanina u šarenilu velegrada, kako mu prići, kako ga okupiti u zajednicu? — sve su to pitanja koja zaokupljaju sveukupnu studentsku (i ne samo studentsku) pastvu. A situacija je očajna. Kako nam reče o. T. Vojnović, tek 400 (zapamtite taj broj!) — tek četiri stotine srednjoškolaca obuhvaćeno je vjeronaukom. O studentima, nažalost, ne znamo podatke, ali vjerojatno ni njihov broj nije mnogo veći. Te žalosne činjenice neka budu usput spomenute, tek toliko da se ne zaborave, a mi se vratimo hodočašću!

Pješačilo se od Gornje Kašine, dokle nas dovezoše četiri autobusa. Prva »postaja«, negdje na sredini puta, bila je rezervirana za vlč. Živka Kustića. Govorio je o Evandjelju. Obratiti se Evandelju! To je i tema čitavog hodočašća. Ali obratiti se Evandelju nije ni jednostavno ni lako. I suviše smo opterećeni svim i svačim tako da nam je Evandelje postalo »zadnja rupa na svirali«. »Danas u svijetu vlada prava bolest udaljavanja od Sv. Pisma. Evandelje je premalo u središtu našega vjerskoga proživljavanja. Bibliju previše »prepisujemo« umjesto da je čitamo... Treba ići u Bibliju, na izvore, jer Isusa nitko ne može korigirati. On nam bjelodano pokazuje što treba a što ne treba činiti. Prije nego će stupiti u javnost, Isus odlazi u pustinju, u sabranost. Ali ne ostaje u pustinji... Naš religiozni život boluje od te opasnosti da bude ili previše pustinjski ili previše svjetovni. A ne valja ni jedno ni drugo. Isus nije ostao u pustinji, ona mu je služila samo kao priprava za glavni nastup među narodom...«

»Kako se okupiti u zajednicu?«, pita se vlč. Kustić. To je naše glavno pitanje. I što je to što ne privlači mladoga čovjeka kršćanstvu? Ili vjera nije za današnje vrijeme, ili nije prava vjera to što mi prodajemo za kršćanstvo?« I tu nam govornik stavlja pred oči sotonino napastovanje Isusa u pustinji. »To je tipična slika provjerene, prokušane metode okupljanja ljudi: senzacija, čudo, vlast... Ali ni jedno, ni drugo, ni treće nije pravo Evandelje... Crkve će biti dokle god budemo slušali Isusa i dokle god je budemo gradili na Evandelju. A gradili je mi na filozofiji, pa i na domoljublju (ako nije pravom vjerom prožeto), ili na bilo čemu drugom, od Crkve neće biti ništa«, završio je vlč. g. Ž. Kustić.

Tijekom puta pokušavamo razmišljati. Misli teku, bježe, ne dadu se uhvatiti — previše ima toga o čemu bi valjalo razmišljati. Prepustio sam se radije osjećaju radosti pred ponovnim susretom — susretom mladosti pred Marijom u Kristu. Ima li jednostavnije, a bogatije stvari u ovom životu?

Mladi se ispovijedaju hodajući uz svećenika. I uvijek me te ispovijedi iznova frapiraju. Ima u njima nešto od onoga biblijskoga eksodusa. Pustinja, 40 godina. I sumnje. Padovi. Čitavi otpadi. Ali narod izraelski uvijek se nanovo podizao i kročio naprijed. Pred njima je stajala obećana zemlja. Zar svaki od nas ne nosi dio izraelske sudbine u sebi samome? I ovaj eksodus mladoga naraštaja ide prema obećanoj zemlji — zemlji što čovječanskijeg čovječanstva. Hoće li uspjeti? Nadajmo se!

Bilo je planirano da pred samom Marijom Bistricom, na drugoj »postaji«, govori prof. Turčinović, no on nije stigao na vrijeme pa je njegovo predavanje odgođeno za poslije podne.

Na župskoj Misi susretosmo se s hodočašćem iz Slavonije. Poletna pjesma »mladih« i ona »starih« štovatelja Gospinih pomiješala se u divan sklad vjere pod svodovima Marijinog svetišta.

Sv. Misu koncelebrira desetak svećenika. Propovijeda vlč. Ž. Kustić. Opet je u središtu pažnje Evanđelje. (I nikad Evanđelje, ono pravo autentično Evanđelje, nije bilo toliko u središtu pažnje kao ovaj put. Uostalom, to je bila i tema hodočašća, a govornici su se trudili da zahvate u samu srž problema.) Krivo shvaćeno, ponekad je opasnije od nikako shvaćenog, to je najjednostavniji zaključak njegovih riječi. »Evanđelje treba da prožme čitav naš život, ali pravo i autentično Evanđelje, Isusa Krista a ne ovih ili onih samozvanih tumača koji nam prodaju za Evanđelje ono što s Evanđeljem blage veze nema«, rekao je između ostaloga vlč. Ž. Kustić.

Poslije sv. Mise malo odmora i okrepe. Stigao je, međutim, i prof. Turčinović. Za njegove riječi treba već malo bolje napregnuti uši, ne samo zbog toga što su malo teže izgovorene, nego i zbog toga što su sažetak svega onoga što se čitavoga dana mislilo i govorilo.

»Evanđelje neće nikad biti potpuno otkriveno. Ono je neprestani izazov«, rekao je prof. Turčinović. »I Riječ koja je Sin Božji, dala nam se po Evanđelju i svi smo na nju pozvani... S tom Riječi ne može nitko manipulirati... Ona poziva na jednu novu stvarnost. Naša je dužnost da tu Riječ čujemo i da po njoj živimo.«

U drugom dijelu predavanja prof. Turčinović se dotakao nekih neuralgičnih točaka današnje Crkve: treba otvorenim očima gledati stvari onakve kakve jesu... Izgubili smo polugu društvene kontrole, tj. polugu »sredene« Crkve. Simptomatično je to da se nikad nije toliko govorilo o čuvanju istine, autoriteta, jedinstva... A to su sve simptomi izmicanja stanovite kontrole, simptomi unošenja nekog nemira.

Ali to je nužno!

Jer koja sigurnost i koji mir nam trebaju? Ako je to evanđeoski mir i evanđeosko jedinstvo, onda su taj mir i to jedinstvo nužni. Ali ako je to državnički tip mira, onda nam to izmiče i treba da nam izmiče... Moramo prijanjati uz istinu, ali uz istinu Evanđelja... Isus nam je pokazao put, uzeo je svoj križ i uputio se u — povijest. Nije nam nametnuo svoj križ, ponudio nam ga je... Isus je duboka sablazan, pred Njim moramo ili pobjeći ili obratiti se... Bogu je stalo do omilostivljenog i oslobođenog zrnja, a to smo mi.

Nakon predavanja studentima su prikazana dva filma: jedan o Mariološkom i Marijanskom kongresu u Zagrebu prošle godine po scenariju i u režiji prof. Turčinovića, i drugi »Katolička crkva u Hrvata«, također po scenariju prof. Turčinovića, u režiji F. Vodopivca.

Dok je prvi, više reportažni prikaz nedavnih marijanskih svečanosti u našoj zemlji, drugi je esejističko-povijesni prikaz razvoja Katoličke Crkve u Hrvatskoj. Film nas odvodi najprije u romansku Dalmaciju, na ruševine stare Salone, a potom pod svodove kupole Dioklecijanova mauzoleja, gdje nadoše utočište kršćani pobjegli pred naletom Avara. Na platnu pred nama oživješe stoljeća. Crkve i crkvice, katedrale, zvonici, stilovi, epohe, vladari, metropolije, zulumi, vlast, krv, sloboda... Hrvati žive svoj eksodus vjekovima. Od onog mozaika na tlu bazilike u Solinu do novog pastoralnog centra u novom Zagrebu bio je dug put. Protekoše vjekovi, ali živa vjera još kuca u srcu. Možda se malo nelagodno osjećamo pred onim velegradskim šarenilom, na kraju filma, i možda se pitamo: kamo to pobježe Crkva? Film nas odvodi u barake, potleušice bez zvonika te i te epohe, toga i toga stila, nebodere... Ali tamo je budućnost ove Crkve! To je nepobitna istina koju treba prihvatiti i na njoj početi graditi viziju sutrašnje Crkve.